

REFERAT |KRS| Helse- og sosialstyret som Legatstyre (2011-2015) d. 06-11-2012

Møtedato Tirsdag d. 06. november 2012 kl. 14:00

Møtested Rådhuset

Indholdsfortegnelse

Haugland, Møller og Nottosens legat..... 3

Dato: 29. oktober 2012
Saksnr.: 201210965-1
Arkivkode E: 065
Saksbehandler: Ole Geir Gitlestad

Saksgang
LEGATSTYRET

Møtedato
06.11.2012

Oppheving av Haugland, Møller og Nottosens legat

Sammendrag:

Styret for Haugland/Møller/Nottosens legat (HMN-legat) har bedt om en utredning av spørsmålet hvorvidt samfunnsutviklingen har ført til at formålet med legatet i våre dager blir ivarettatt av offentlige ordninger og om dette gir grunnlag for opphevelse av legatet, eventuelt en sammenslåing med samlelegatet.

Legatets formål er å leie ut leiligheter til eldre og/eller funksjonshemmede i Kristiansand kommune, etter samme kriterier som gjelder for tildeling av kommunale serviceleiligheter. Siden behovet for denne type boliger har vært sterkt fallende de senere år og samfunnsutviklingen har ført til at det offentlige tilbudet nå dekker det boligbehovet legatet var ment å dekke, synes legatet ikke å være relevant lengre.

Vilkårene for omdanning eller avvikling av legatet finner vi i stiftelseslovens § 46:

«.....Omdanning kan foretas når en bestemmelse i vedtektene eller den rettslige disposisjonen som danner grunnlaget for stiftelsen

- a) ikke lar seg etterleve, for eksempel fordi stiftelsens kapital er utilstrekkelig til å tilgodese dens formål på en rimelig måte,
- b) er åpenbart unyttig,
- c) er i strid med hensikten i den disposisjonen som danner grunnlaget for stiftelsen, for eksempel fordi oppretterens forutsetninger for bestemmelsen har sviktet, eller
- d) er åpenbart uheldig eller åpenbart ufornuftig».

For HMN-legat synes alle punktene, unntatt pkt. a, å være oppfylt.

En eventuell sammenslåing med samlelegatet anses ikke aktuelt da de to legatene har ulike formål. Avvikling av HMN-legat framstår da som det naturlige utfallet, hvilket helse- og sosialdirektøren vil anbefale.

Forslag til vedtak:

- Styre for Haugland/Møller/Nottosens legat søker om avvikling av legatet.
- Forslag om avvikling forelegges oppretternes slektninger eller andre berørte gjennom kunngjøringsannonse i avisen Fædrelandsvennen med anmodning om uttalelse i saken.

Lars Dahlen
Helse- og sosialdirektør

Bakgrunn for saken

Styret for Haugland/Møller/Nottosens legat (HMN-legat) fattet i møte den 24.05.11 følgende vedtak:

«Legatstyret ønsker en utredning av spørsmålet om samfunnsutviklingen har ført til at formålet med legatet i våre dager blir ivarettatt av offentlige ordninger og om dette gir grunnlag for opphevelse av legatet og eventuelt en sammenslåing med samlelegatet.»

Vedtektene for HMN-legat ble siste gang endret i januar 2005 etter vedtak av Fylkesmannen i Vest-Agder. Følgende vedtekter er gjeldende:

- 1. Legatet er opprettet ved justering av legatvedtektene for det opprinnelige Haugland/Møller/ Nottosen/Trampes legat etter at Trampes legat ble utskilt herfra i 2004. Legatets grunnkapital er leiligheter som legatet eier og som anskaffes for utleie til legatets målgruppe, som er eldre og/eller funksjonshemmede i Kristiansand kommune.*
- 2. Legatets styre er helse- og sosialstyret i Kristiansand kommune. Eventuelt kan bystyret bestemme at legatet skal ha eget styre med minst 3 medlemmer som oppnevnes av bystyret for den kommunale valgperiode. Leder av legatstyret har signaturrett på vegne av legatet.*
- 3. Kemneren i Kristiansand kommune er legatets regnskapsfører. Stiftelsens revisor er kommunerevisjonen i Kristiansand, eller annen revisor som kommunerevisjonen godkjenner.*
- 4. Legatets formål er utleie av leiligheter uten profitt. Leilighetene administreres av Kristiansand boligstiftelse. Helse- og sosialdirektøren v/enhet for behovsvurdering og tjenestetildeling står for tildeling av leilighetene. Kristiansand boligstiftelse kan foreta kjøp og salg av leiligheter etter en vurdering av om disse er funksjonelle for målgruppa. Leilighetene kan pantsettes som sikkerhet for lån opptatt av legatet.*
- 5. Utleie skal skje til eldre og/eller funksjonshemmede i Kristiansand kommune, etter kriterier som gjelder for tildeling av kommunale serviceleiligheter. Leietakere forholder seg til de regler som gjelder for boligstiftelsens leiligheter.*

Legatet eier i dag to leiligheter; én i Kjerrheia 13 og én i Kjerrheia 15. I tillegg har legatet innskudd i bank med et totalbeløp på kr. 3.504.328,-.

I de senere år har samfunnsutviklingen ført til at det offentlige har bygd opp tilbud som dekker det boligbehovet legatet skulle bidra til å dekke, for den aktuelle målgruppa. På denne bakgrunn, og fordi etterspørselen etter serviceboliger i Kristiansand er sterkt dalende, må legatets formål sies å bli stadig mindre relevant. Boligene som legatet disponerer er i praksis å sammenligne med det vi kaller serviceboliger. Kristiansand kommune har en meget god dekning av denne type boliger som i all hovedsak tildeles eldre og funksjonshemmede. Når etterspørselen etter serviceboliger har vært dalende de senere år er dette antakelige en følge av at de fleste boliger har en generelt høy standard med økende grad av universell utforming. Dette medfører at befolkningen blir boende i sine boliger lengre uten behov for å flytte til enten offentlige eller private serviceboliger. En utredning som nettopp er gjennomført av helse- og sosialdirektøren viser at det nå kan være aktuelt å omgjøre enkelte serviceboliger til boliger med heldøgns pleie- og omsorg, eventuelt selge boliger som ikke ligger til rette for slik omgjøring. Mot denne bakgrunn, med «overskudd» på serviceboliger, er det at spørsmålet om legatets fortsatte berettigelse må stilles.

Boligsituasjonen i det norske samfunnet har endret seg radikalt fra tiden da legatet ble etablert, både generelt og for eldre og funksjonshemmede spesielt. Denne positive utviklingen vil også fortsette, blant annet gjennom standarder og forskrifter for oppføring av nye boliger, og således vil legatet heller ikke i framtiden være relevant. Det er derfor høyst aktuelt å vurdere en opphevelse av legatet, slik stiftelsesloven åpner for under gitte forutsetninger. Loven peker imidlertid også på muligheten av å slå sammen legater i tilfeller der disse har et «i det vesentlige likeartet formål». HMN-legatets styre har i sitt vedtak den 24.05.11 pekt på muligheten for en sammenslåing med Kristiansand kommunes samlelegat. De to legatene har relativt ulike formål; samlelegatet skal stimulere den humanitære og frivillige innsatsen på det sosiale feltet i kommunen, mens HMN-legatet skal leie ut leiligheter til eldre og uføre. Dette kan neppe sies å være likeartede formål og således er det ikke rimelig å fremme en sak om sammenslåing. Opphevelse og avvikling av legatet fremstår derfor som den mest hensiktsmessige løsning.

Grunnlaget for å omdanne HMN-legatet, i form av opphevelse eller avvikling, finner vi i stiftelseslovens § 46. Her heter det:

«Vilkår for omdanning

Omdanning kan foretas når en bestemmelse i vedtektene eller den rettslige disposisjonen som danner grunnlaget for stiftelsen

- a) ikke lar seg etterleve, for eksempel fordi stiftelsens kapital er utilstrekkelig til å tilgodese dens formål på en rimelig måte,*
- b) er åpenbart unyttig,*
- c) er i strid med hensikten i den disposisjonen som danner grunnlaget for stiftelsen, for eksempel fordi oppretterens forutsetninger for bestemmelsen har sviktet, eller*
- d) er åpenbart uheldig eller åpenbart ufornuftig.*

Dersom bestemmelsen ikke gjelder formålet med stiftelsen, og det ellers må antas at det ved opprettelsen ikke er lagt vesentlig vekt på den, kan omdanning skje når bestemmelsen viser seg å være uheldig eller uhensiktsmessig.»

I forhold til HMN-legat synes alle punktene unntatt pkt. a å kunne anvendes i denne saken. Legatet må sies å være unyttig i og med kommunen allerede har overskudd på denne type boliger. Det foreligger også svikt i forutsetningene for legatet når utviklingen har ført til at målgruppen som legatet skulle hjelpe, oppnår denne hjelpen gjennom samfunnets ordinære institusjoner. Av samme grunn kan legatet også sies å være ufornuftig.

Under forutsetning av at grunnlaget for omdanning, i form av avvikling, finnes å være til stede, gjenstår en drøfting av hvordan kapitalen i stiftelsen skal forvaltes. I stiftelseslovens § 47 heter det at kapitalen skal brukes på «*en måte som samsvarer med stiftelsens formål eller et beslektet formål. Hvis dette ikke er mulig, skal kapitalen i stedet gå til et allmennyttig formål*». I den tidligere nevnte utredningen om utnyttelse av dagens serviceboliger er det pekt på et behov for omgjøring av enkelte av disse til boliger for heldøgns pleie og omsorg. En slik omgjøring krever en del bygningsmessige tilpassinger og ombygginger, men vil da frambringe et beslektet botilbud til den målgruppa som legatet er innrettet mot. Det synes relevant å tenke seg legatets kapital brukt til et slikt formål. Omsorgsboliger skiller seg fra serviceboliger ved at de har et tilstedeværende personell hele døgnet, mens serviceboligene blir betjent av hjemmetjenestene, og er ikke døgnbemannet. Det er derfor ikke mulig å omdefinere legatets boliger til omsorgsboliger da slike boliger forutsetter heldøgnsbemanning.

I vår kontakt med kommuneadvokaten og med stiftelsestilsynet er det ikke gitt klare tilbakemeldinger på om grunnlaget for omdanning er til stede. Kommuneadvokaten antar at det foreligger et grunnlag for omdanning. Stiftelsestilsynet vil ikke ta stilling til dette før det foreligger et konkret vedtak i legatstyret.

På bakgrunn av ovenstående redegjørelse anbefales at legatstyret fremmer sak for Stiftelsestilsynet med anmodning om at HMN-legat avvikles. Før saken eventuelt oversendes, krever stiftelseslovens § 49 at det innhentes uttalelse fra oppretteren av legatet eller oppretterens slektninger eller andre som berøres av avviklingen. Det er vanskelig å oppspore slektninger av oppretterne og i følge kommuneadvokaten er den mest hensiktsmessige måten å innhente eventuelle uttalelser på å kunngjøre et mulig omdanningsvedtak gjennom lokalavisen. Dette er så langt ikke gjort fordi det er ønskelig å få legatstyrets vurdering av saken før annonsering foretas. Når dette er gjort vil saken bli tatt opp til realitetsbehandling i legatstyret. Da vil det også måtte foreslås et avviklingsstyre, som eventuelt kan være det samme som legatstyret, eller deler av dette.